

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlós Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A legfőbb érdek

A királykérdés kapcsán felkavart politikai hullámtorlódásban sok-sok beszéd és nyilatkozat hangzott el a vezetésre hivatott politikusok részéről, de alig hallottunk közöttük olyant, amely az alakiságokon és kicsinyes szörszálhasogatáson fölülemelkedni tudott volna. Az is a magyar sors tragikumához tartozik, hogy amikor elsörendően életbevágó, országos jelentőségű dolgokban kellene egységesnek, sziklaszilárd erőnek mutatkoznia a nemzetnek, holmi régen rossznak, régen károsnak bizonyult ősi könnyelműség és bűn fölött indítanak akadémikus vitákat a nemzet legjobbjai. Csak azért, hogy még se annak legyen igaza, aki hazáját és nemzetét igazán szolgálva elüljár a hatalomban, hanem hogy megmutassák neki, miszerint ők is tudnak és akarnak nagyhangon — beszélni és melletverni. Mohács sem azért következett ránk, mert nem volt elég erős a magyar hogy szétverje a gyülevész pogány hadat, hanem mert az utolsó pillanatban is otromba tülekedés dult a fővezérség körül.

Ebbe az ujsütetű mohácsi zürzavarba gyógyítóbalzsamként cseppen bele Teleki Pál grófnak, a lemondott és deznált miniszterelnöknek okos beszéde a királykérdés problémájának megoldásáról, „A nemzetgyűlésnek — mondotta — nem szabad sem a pártok, sem a csoportok, sem az egyesek érdekét néznie, hanem csakis és kizárólag a nemzet érdekét! S vajjon kell-e, szükséges-e, hogy ezekhez az okos és hazaszeretettől átitatott szavakhoz magyarazatot fűzzünk? Kell-e, hogy rámutassunk arra, miszerint az ugynevezett legitimisták álláspontja voltaképpen tragikomikus rágódás a holtbetükön és nagyképű alakoskodás az ország nagy érdekeivel szemben a saját kicsinyes terveik megvalósítására? Kell-e, hogy magyaráz-
 zak, miszerint

átkos Gesamtmonarchiejából csak a nyomoruság és a szomoruan vigasztaló magyar függetlenség maradt meg számunkra.

S ezt az egyetlen vigasztalásunkat, ezt a fájó örömlenket dobnánk most oda

Azért, mert néhány mágnásnak hiúság-legyező gyönyörűséget és minmagunknak leereszkedő kegyes vályveregétést szereznénk általa? Tanultunk,

okultunk a multakon annyit, hogy végre meg tudjuk becsülni, kellően tudjuk értékelni a nemzet függetlenségét. Azét a nemzetét, amely nem lehet faragott báb és játékszer mert Istentől nyert magasztos hivatása és

méltósága van. Azét a nemzetét, mely mindig eltúrte a nyomort és szenvedést, de a szolgálót és járszalagot sohasem; melynek csak egy célja lehet mindenkor: önnönmaga, a maga nagysága, emelkedése és dicsősége a nemzetek nagy konglome-

rátumában. Ezt a nemzetet nem lehet pártoknak, csoportoknak, egyeseknek alárendelni, mert ez a nemzet az emberek fölött, az Isten után következik...

A királykérdésben csak egy érdek dönthet: **a nemzet érdeke!**

Teleki a válság megoldásáról

Ujabb miniszterjelölések

Budapest, dec. 7. (Nemz. St. tel. jel.)
 Teleki Pál gróf ma a következőket mondotta: — Deználásról ma még szó sem lehet, először még új pártterkezetekre lesz szükség. Azok a közlemények, melyekre a tárgyalásoknál, továbbá az esetleges kormányvállalásnál sulyt fektetnek, a következő négy pontban foglalhatók össze: *Először* a legfontosabb függő gazdasági kérdések kielégítő rendezése; *masodszor* a királykérdésnek deklaráció és párthatározat értelmében való rendezése; *harmadszor* a párt homogénabbá való tétele. Ez nem más, mint a kormánypart tagjai számának csökkentése. Minden szélsőséges elemet ki kell zárni a pártból, aki akár temperamentumánál fogva, aki akár világnézeti felfogásánál fogva ellentétben áll a párttal. *Negyedszer* az egész alakulás komoly életképessége. Szakerek bevonása a kormányba. Közgazdasági, szakemberek előtérbe jutása, ami egyuttal a forradalmi állapotoktól való újbóli eltávolodást jelenti.

Budapest, dec. 7. (Nemzeti St. tel. jel.)
 A keresztyénszocialistákhoz közel álló politikus a következőket mondotta:

— A válság megoldásánál ragaszkodunk, hogy kapcsoljuk ki a királykérdést. A királykérdésnél nagy gondosságu előkészületekre van szükség, csak így oldhatjuk meg, nehogy a nemzetgyűlés valamilyen hevenyszet megoldása beláthatatlan bonyodalmakra vezessen.

Budapest dec. 7. (Nemzeti St. tel. jel.)
 Politikai körökben élénken tárgyalják *Beniczky* Ödön újabb nyilatkozatát, amelyben válaszó Sréter István, Meskó Zoltán, Dömötör Mihály és Kovács J. István képviselőknek.

Budapest dec. 7. (Nemzeti St. tel. jel.)
 Az új kormányban több személyes változás történik, Külügyminiszter *Grätz* Gusztáv lesz valószínűleg, míg pénzügyminiszternek *Hegedüs* Lórántot emlegetik. A népjóléti miniszteriumot megszüntetik. A munkásbiztosító pénztárak reformjáról szóló javaslatot már a kereskedelmi miniszter fogja a nemzetgyűlésnek benyújtani. A kisgazda miniszteriumot szintén megszüntetik.

A nemzetgyűlés Karácsony előtt még 1—2 ülést fog tartani.

Negyszázötvenezer koronás pör a vármegye és a város között

A tárgyalás első napja

Szokatlanul mozgalmas képe volt ma a debreceni törvényszéknek. A polgári bíróság előtt, ahol máskor alig egy-két peres fél látható csak, ma a vármegye és a város vezető emberei jelentek meg. Ma tárgyalta ugyanis a törvényszék Hajdúvármegyének Debrecen város ellen 410 ezer korona és járandósága iránt indított perét.

Féltiz elmúlt, mikor *Török* János bíró megnyitotta a tárgyalást.

— Tárgyalni fogja a törvényszék — mondotta, — Hajdúvármegye közönségének Debrecen város közönsége ellen indított 410 ezer koronás perbeli követelését. A felperes Hajdúvármegye nevében *Czeglédy* Mihály dr vármegyei főügyész, az alperes, Debrecen város nevében dr *Misztli* Károly tb. aljegyző jelentek meg.

A bíróság kérdésére kijelentik, hogy a közöttük létesült megállapodás a román megszállás megszűnte után a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztve nem lett.

Ezután a felperes, *Czeglédy* Mihály ismerteti a per előzményeit.

Hajdúvármegye és Debrecen város között az volt a megállapodás, hogy a megszálló román katonai hatóság által Hajdúvármegye és Debrecen város terhére kiszabott, először 350 vagon, majd felemelés folytán 505, később pedig 850 vagonra emelt gabonamennyiséget Hajdúvármegye közönsége fogja egyedül beszoigáltatni, mint-hogy a városnak gabonakészlete nincsen. De miután az oláh katonai parancsnokság a gabona árát igen alacsonyan állapította meg, ab-

ban állapodtak meg, hogy a gabona beváltást magasabb áron eszközlik, mint az oláh katonai parancsnokság s eszerint fizetik ki a gazdáknak az oláhok részére beszoigáltatandó gabona árát. A különbözetet, 1 millió és 85 ezer koronát pedig úgy feleztik, hogy egy Debrecen város, mint Hajdúvármegye lakossága után — beleértve még az ujszülötteket is — fejenként 4 korona 10 fillért vetnek ki és szednek be, amiből az egyes gazdáknak a vételárkülönbözetet megfizetik. Debrecen városánál 100 ezer leket vettek számításba, így Debrecen városát 410 ezer korona terheli.

Ezzel szemben *Misztli* Károly dr Debrecen város nevében azt vitatta, hogy az oláh katonai parancsnokság Debrecen városára mit sem vetett ki. *Czeglédy* Mihály közbeszó:

— Nem resteltek illet állítani! Mint a cigányok.

Az egész beszoigáltatandó gabonát Hajdú vármegyére vetették ki. Az a 410 ezer koronás megállapodás nem az oláhok által kivetett és Hajdúvármegye által beszoigáltatandó gabonára vonatkozólag kötöttet, hanem mivel akkor Debrecen ellátatlanjainak számára nem volt gabona, megállapodtak Hajdú vármegyével, hogy Debrecennek 900 vagon gabonát szállít a vármegye közönsége és ezután fizet Debrecen személyenként 4 korona 10 fillért. De a gabonát Hajdú vármegye nem szállította, így a város sem fizethet.

Czeglédy Mihály kijelenti, hogy a beszoigáltatandó kontingens úgy Debrecenre, mint Hajdú vármegyére egyformán volt kivetve.

Ezután tanukihallgatásokat kezdik meg. Első tanu *Rdzsó István* volt főispán. Az oláh megszállás alatt ugy Debrecennek mint a vármegyének is főispánja volt. A tárgyalásokon résztvett. Az oláhok Debrecen és Hajdúvármegyét egy élelmezési körletté alakították. Eredetileg az volt a tervük, hogy a beszoigaltatandó gabonamennyiséget egyformán vetik ki mindkét törvényhatóságra. De mivel Debrecennek több volt az ellátatlanja s kevesebb a bevetett területe, mint Hajdúvármegyének, megállapodtak abban, hogy a kivett gabonamennyiséget kizárólag Hajdúvármegye fogja beszoigaltatni. Ebbe az oláh parancsnokság is beleegyezett.

Az árak felemelésére ugyanazt adja elő, amit *Czeglédy Mihály*. A 900 vaggon gabona szállításának tárgyalásánál már nem volt jelen erről csak későbbben értesült. A tanut vallo-mására megesketik.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző a következő tanu. *Csóka Miszti* állítá-salt erősíti meg. Szerinte is a 900 vaggon ga-bonáért fizettek volna 410 ezer koronát. Vallo-mására megesketik.

Pákozdy Sándor alispán vallo-másában ugyanugy mondja el az előzményeket, mint a vármegyei főjegyző.

Debrecen nem a 900 vaggon szállítása elienében vállalta magára fejenként 4 korona 10 fillér megfizetését, hanem azért, mert Deb-recen helyett Hajdúvármegye vállalta magára az oláhok által kivett egész gabonamennyi-ség beszállítását.

Miszti Károly kéri felolvasatni *Constantinescu* román kereskedelmi miniszter intézett azt a kérvényt, amelyben a 900 vagon ga-bonáról van szó s amelyet *Pákozdy* alispán is aláírt. A kérvény felolvasása után *Pákozdy* kijelenti, hogy ő ezt csak szívésségből írta alá, és nem hitte volna, hogy még ezt is felhasználják ellene, illetve a vármegye ellen.

Ehmondja ezután, hogy a város oláh kar-hatalommal akarta behajtani a 900 vagon ga-bonát. Majd heves szemrehányást tesz a városi hatóságnak:

— Szégyen, — mondotta az alispán. — hogy egyik törvényhatóság karhatalommal akar fellépni a másik törvényhatóság ellen! Vallo-mására megesketik.

Utóljára *Magoss Györgyöt* hallgatják ki, aki a város álláspontját védelmezi. Me-gesketik.

Ezután *Török* bíró a tárgyalást elhanyagolja. A többi tanut később fogják kihallgatni. Külö-nösen *Zöld* tanácsnok kihallgatása lesz döntő kimenetelű a perre nézve.

Forrongás a lakáshivatalban

A városi tanács hétfői üléséből felhívta *Biró Jenő* népjóléti hivatali igazgatót, hogy 300 korona fegyelmi büntetést fizessen be nyugdíjalapba és ugyanekkor megint olyasmi történt a lakáshivatalban, amit nem lehet szó nélkül hagyni. A lakáshivatalt *Biró* „külföldi távolléte” és a fegyelmi vizsgálat alatt dr *Bognár Béla* helyettesítette a lakáshivatalnál. *Bognár jogászember* aki érti a maga dolgát, és amíg ő állott a hivatal élén, jogi szempont-ból is igyekezett türethető állapotokat teremteni. *Biró* Jenőről ellenben köztudomásu, hogy még középiskolai végzettsége sincs, csak 4 polgári képesítése, no meg hogy szabadkőműves és a páholy segítségével jutott érdemtellenül abba az állásba, melyre alkalmatlanságát mi sem igazolja jobban, mint képesítésének csekély-sége. Ha csak a népjóléti hivatal dolgait esi-nálná, még hagyján, de alig tért vissza, máris belepiszkált a lakáshivatali ügyekbe, amihez nem ért. Az önértetes *Bognár* dr természetesen nem türetheti el, hogy olyan jogi analfabéta, mint *Biró* Jenő, akit még felelősségre sem vontak azért, mert szabadságideje alatt a fele-sége nevében és képviselőtében el akarta rek-quiráltatni bankirodnak az *Irmay* Bóláné fiz-lethelyiségeit, amiért ezennel közérdekből teszünk ellene a nyilvánosság előtt fegyelmi fel-jelentést, — beleszóljon jogi dolgokba és az ő jogászai munkáját ellenőrizze, esetleg felülbí-rálja. *Bognár* dr e türethetetlen helyzetet azon-nal jelentette *Hubert Ottó* főispánnak és *Csóka* Sámuel polgármesterhelyettesnek. Csakugyan

abszurdum, hogy *Biró* szkv. testvér belekon-tárkodjon a nagy bírói gyakorlatot, is próbára tevő lakásügyekbe.

Kinosan érintette az egész város keresz-tyén társadalmát az a körülmény, hogy a több-szörösen kompromittált vezetőség ismét az élére került a lakáshivatalnak. Most már a hivatal tisztviselői is megszólaltak és kijelentik, hogy nem ohajtanak együttműködni ezekkel az urakkal és, önértetre valló elhatározással, in-kább készek otthagyni állásukat. Határozatuk-ról a mai napon a következő beadvánnyal ér-tesítették a tanácsot:

Tekintetes Városi Tanács!

Alulírott lakáshivatali előadók mélyen le-sulytva vettük tudomásul, hogy dr *Bognár Béla* lakáshivatali elnök hivataláról a mai napon le-mondott, miután *Biró* Jenő h. igazgatóval együttműködni nem kívánt.

Mi mindnyájan egyeknek érezzük magun-kat szívben és lélekben dr *Bognár Béla* lak. hivatali elnök felfogásával és keresztyén gon-dolkodásával, megrendülve értesültünk arról, hogy *Biró* Jenő és dr *Jóó István* ismert szá-badkőművesek, a keresztyén kurzus kellős-közepén hivatalukat ismét elfoglalták

Mi mindnyájan szilárd keresztyén és ma-gyar meggyőződéssel bíró előadók vagyunk, akik *Biró* Jenő és dr *Jóó István*al együtt-működni nem kívánunk, s amennyiben dr *Bog-nár Béla* lak. hiv. elnök hivatalát esütörtökön reggel 8 órakor el nem foglalná, 8 óra 10 percek mindannyian letesszük a tollat s viselt a-lusunkat elhagyjuk azzal, hogy bennünket a városi napidíjasok jegyzékéből töröltetni mel-tóztassék.

Debrecen, 1920 december hó 6.

Fischer Rudolf, panasziroda vezetője, *Erdei János L.*, *Csire Ferenc II.*, *Kutassy Tibor III.*, *Lukács Rezső IV.*, *Katona János V.*, *Besseney Gyula V.*, *Szász István*, *Matecsy Miklós VI.* ker. előadók, ifj. *Köhler József*, *Mohácsy Bálint* lak. hiv. szemlészek, *Kállay Ilona*, *Katona Mar-git*, *Berényi Vilma*, *Szabó Lajosné*, *Csáthy Anna* és *Gizella*, *Törös Istvánné*, *Jónás Erzsike*.

Ehhez nem kell sok kommentár. Ez a beadvány beszél magáért. Kíváncsian várjuk a tekintetes Tanács intézkedését. Remélni sze-retjük, hogy méltó lesz a beadvány aláíróinak minden elismerésre méltó intenciójához.

Mint lapzártakor értesültünk, ma a beadvánnyal behatóan foglalkozott a városi tanács és arra egyébként megérthető álláspontra he-lyezkedett, hogy nem engedhet ilyen forradalmi színjáték lépéssel megnyilvánuló erőszaknak. Ezért a kérvényt aláírt lakáshivatali tisztviselőket egytől-egyig elbocsátja a szolgálatból és a helyük betöltésére pályázatot hirdet.

Nem hallgathatjuk el azt a véleményün-ket, hogy talán elegendő lett volna, ha a tanács jóindulatulag megrojja az erőszakos fellépést és a dolog érdemében igyekeznek a valóban tarthatatlan helyzetet gyökeresen változtatni. Egyébiránt úgy tudjuk, hogy a tanács jelen határozatával egyáltalában nem ohajtott *Biró* Jenő mellett állást foglalni.

Olaszország és D'Annunzio

Róma dec. 7. (N. St. t. j.) Olaszország és D'Annunzio közötti megegyezés feltételei a következők:

A kvarnerói kormányzóság elismerése. Veglia és Arbe szigetek kiürítése. Olaszország támogatása abban az irányban, hogy a Baross kikötők Fiuménak ítéltsenek.

A Tribuna szerint a megegyezés Olasz-ország és D'Annunzio között közelesem létre jön.

Rendesen jön a porosz szén

Budapest, dec. 7. (N. St. t. j.) Rau Gott-lobnak, a szénügyek kormánybiztosának köz-lése szerint a porosz szénzállítványok eddig rendszeren érkeznek. (Sajnos, Debrecenben egy-általában nem vesszük észre! — Szerk.)

Hirdetmény

Az 1918 évi jövedelem, vagyon és hadianyereség-adó pótkivetési lajstromok az I és II kerületnél 1920 évi december 9-től kezdve 8 napi közzszemlére tételnek ki oly célból, hogy azokat mindenki megtekinthesse, észrevételeit a közzszemlére kitétel lejártától számított 15 napon belül a Pénzügyigazgatásnál bárki írás-ban beadhatja. Városi adóhivatal.

HIREK

A magyar

imádságot is beléfojtották a Felvidék népébe a szabadsággal szédelő zsebrákok és eltil-tották a Hymnus első versszakának tanítását az iskolákban. Azt hiszik az esztelen kéjelgők, hogy most már minden csendes lesz a Garam partján és a magyar gyermek sohasem fog többé áldásért, bőségért, egészségért esedezni a magyarok Istenéhez és azért a ványa vár, ohajtva óhatott vigesztendőért. „mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.” . . . Azt hiszik, de hamarosan érezni és látni fogják balgaságukat. Ha majd elül a fegyvercsörgés a laktanyákban, ha majd elhallik a járőr lépte az utcák kövén, ha majd mélységes templomi csend lesz a felvidéki városokban és falvakban életre kelnek a névtelen hősök és glóriás márti-rok, meglevenednek az alvóhegyek és néma patakok, s egyetlen sóhaj, egyetlen fohász szü-rődik át a paloták zsaluin, a kunyhók faaj-tain: — Isten áldd meg a magyart! . . . S akkor majd ráeszmélnék, rájönnek a hitvány rablók is, hogy rosszul csinálták, nagyon ross-zul, mert nem magukat szolgálták, hanem a magyar irredentát! . . .

— A róm. kath. templomban ma Mária szeplőtelen fogantatása ünnepén d. e. 6 órakor hajnali mise. 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagy-mise, utána sz. beszéd. D. u. 3 órakor litánia és sz. olvasó.

— Lapunk legközelebbi száma, a köz-beeső ünnepek miatt, e hó 10-én, pénte-ken jelenik meg, a rendes időben.

— Elmarad az akkumulátor telep kija-vítása. Az akkumulátor telep kijavítása iránt a kereskedelmi miniszteriumban érdeklődött a világitási vállalat. Most az illetékes minisz-terium a javítás kötelezettsége alól felmentette a világitási vállalatot. Erről értesítette a ke-reskedelemügyi miniszterium a tanácsot.

— Az összes iskolák bezártak. Deb-receen város területén, a külsőségeken is, az összes iskolákban járványos betegség fellépése folytán a tanítás szünetel.

— Tisztozat az egyetemi tanács. A deb-receni egyetemi rector magnificusától; dr *Po-koly József* egyetemi tanártól a következők közlésére kértünk fel: *Hirdetmény*. A deb-receni m. kir. tudományegyetem tanácsa 1920. évi október hó 29-én hozott határozatával *Markovics Lajos* jogtudományi, *Gottlieb Endre* és *Varga Endre* államtudományi doktorokat az u. n. proletárdiktatura alatt tanusított haza és jogrendellenes mogatartásuk miatt az egyetem doctorai közül törölte. Ha nem esalódunk, a tudori oklevéltől ilykép megfosztott *Markovics Lajos* azonos azzal az izraelitával, aki annak idején a lakásügyek teljhatalmu intézője volt, s akinek internálása azért huzódott sokáig, mert magas pártfogás igyekezett megakadá-lyozni.

— Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga és Baross Szövetség rendezésében ma délután 6 órai kezdettel tartja a városházi kis tanács-teremben dr *Varga Lajos* ur a magyarországi földgázkérdésről és a magyar-angol érdekelt-ség konceessziójáról kritikai értekezését. Az előadás díjtalan.

— Vitadélután a jogászosztályban. De-cember 8-án, ma, délután 5 órakor tartja a jogászosztály második vitadélutánját a IV. sz. tanteremben. Előadó *Hering Zoltán* joghallgató lesz, aki *Szabó István* joghallgató múltkori elő-adására válaszol.

— Debrecen közbiztonsága. *Sághy* Lajos főtanácsos, az államrendőrség debreceni főka-pitánya a közigazgatási bizottság hétfő délutáni ülésén bejelentette, hogy a város közbiztonsága türethetően jó. A közbiztonságra káros hatással van azonban az a körülmény, hogy a szénínség folytán előállott világitási takarékoság követ-keztében 10 óra után koromsötétség borul a városra.

— **Dr Haendel Vilmos** „Királyság és köztársaság” című előadás-sorozatát budapesti utazása miatt félbeszakítani kénytelen és ezt a jövő hét szerdáján, 15-én folytatja.

— **Eljegyzések.** Nagy István—Koroknai Erzsébet, Szöllösi István—Fischer Gizella, Rácz Gábor—Gulyás Eszter.

— **Dr Greckó Sándor képkiallítása.** Egy nem ismeretlen nevű festő kiállítása nyílik meg a mai napon. Az ügyesen, csinosan elhelyezett legnagyobb részben tájképekből álló kollekciónak nem egy darabja fogja fölkelteni az érdeklődők figyelmét. Greckó Sándor képei, bár nélkülöznek minden technikai mesterkedést, egyszerűséggel, nyugodtsággal, világos könnyed színezésükkel egy mély érzésű és a természetet mindenek felett imádó fiatal festő komoly törekvéséről tesznek tanúságot. A kiállítás karácsonyig marad nyitva a Színházi Főúti helyiségében díjtalanul megtekinthető.

— **Negyven új lakás.** A közigazgatási bizottság hétfői ülésén az állampolitikai hivatal vezetője beszámolójában jelentette, hogy a vármegye területén levő utak elég jó karban vannak s ott, ahol kavicskészlettel rendelkeznek, az utak hepehupás mélyedéseit javítják. A pallagi gazdasági akadémiához vezető úton a földmunkát 20 ember végzi. A Boesky-téren az országos lakásépítési kormánybizottság által kiutalt 3 millió koronán négy, összesen 40 lakásból álló lakóház építési munkálata serényen folyik úgy, hogy azokba közelesem be lehet költözni.

— **Tisztviselőket keresnek.** A debreceni pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozó több községben adóügyekben jártas munkaerőre van szükség. Az érdeklődők forduljanak a berettyóújfalusi főszolgabíróhoz.

— **Kultur-délután.** A Szent Erzsébet Egyetel vasárnap, 12-én tartja II-ik Kultur-délutánját a kath. gimnázium dísztermében délután 5 órai kezdettel a következő műsorral: I. A kath. egyház és művészet. Szabadelőadás vetített képekkel, tartja dr Láng Nándor egyetem tanár. II. Frank: Összel. Sehumann: Eljött a párom. Frank: Való-e ez, avagy álom. Énekli dr Uffalussy Géza. Zongorán kíséri dr Uffalussy Géza. III. Szavallat Galánffy Jánosné. IV. Grieg: Albumblatt Op. 47. No. 2. Letzter Frühling. Tschaiakowsky: Chanson sans paroles. Gordonkán előadja Haidegger Gyula huszárszázados Zongorán kíséri Koch József hadnagy. V. Régi egyházi énekek. Előadja a kath. vegyes egyházi énekkar. Jegyek 10 koronás árban Antalffyánál válthatók.

— **A Jótékony Nőegylet sorsolása.** Folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 12 órakor a Bódogh enkrászdában (Piac-u., Takarékpénztár épület) egy kis amerikai sorsolást rendez a nőegylet, néhány birtokában levő karácsonyi ajándéknak alkalmas tárgyakból, nyomorgó, éhez, fázó szegényeknek segélyezésére, a karácsonyi szent ünnepek alkalmából. Felhívjuk tehát a jótékony célu, kis méretű sorsolásra a nemesszív emberbarátok figyelmét. A tárgyak a kirakatban láthatók.

— **Munkások jelentkezzenek.** Kötő és utépitő munkások sürgősen kerestetnek. Felvilágosítást ad a Hatósági Munkaközvetítő Debrecen, Miklós-u. 23. szám.

— **Bácskaiak köre.** Felkérjük a bácskai hölgyeket és urakat, hogy a bácskaiak körének megalakítása céljából folyó hó 11-én délután 5 órakor a Bika kávéházban megjelenjenek szoroskodjanak. — Helteszheimer Ernő, Németh Jenő, Salgó László.

— **A Szövő és háziipari szakcsoport,** mely a Burgondia-utcai ipariskolában tartja tanfolyamát és eddig is a legszöbbed eredményt érte el, szombaton délután 4 órakor választmányi ülést, tartott, melyen megjelent Csanak Józsefné elnök, Konez Aurélné, Balogh Istvánné alelnökök, Szele Györgyné, dr Vásáry Imréné, dr Kovács F., Vásáry F., Balog I. választmányi tagok. A választmány elhatározta, hogy az eddig szűk keretek között mozgó szakcsoportot nagyobb arányú üzemeltetéssel ki, mely képes legyen a tagok érdekeit hatékonyan előmozdítani, a tagok kenderének feldolgozásával, nyers anyag beszerzésével és munkálkalmat megteremtésével. A tanfolyam naponként délután 2 órakor kezdődik. Kik dolgozni vagy dolgoztatni akarnak, szintén ott érdeklődhetnek.

— **Házasságkötések.** Bódogh László—Jost Margit, László Lajos—II. Papp Mária, Haas Pál Adalbert—Kónya Gizella, Vázai Tirán András—Zengevald Irén, Csányi Adorján Benjamin—Csernátony Janka.

— **Adomány.** A siketnémák helybeli intézetének segélyezésére, illetve a növendékek karácsonyi örömeinek fokozására városunk társadalmának jótékonyágáról közismert egyik vezéralakja 2000 koronát, id. Lakatos Gábor ur és neje 300 koronát, Tóth Sándorné 500 koronát adományozott. A kegyes adományért a siketnéma növendékek nevében hálaosan mond köszönetet az intézet igazgatóságára.

— **A város gazdasági viszonyai.** Buchwein Béla gazdasági fő-felügyelő közigazgatási bizottság hétfői délutáni ülésén bejelentette, hogy a város gazdasági viszonyai a körülményekhez képest elég jók, bár az október havában beállott szokatlanul korai száraz hideg idő káros volt a földmunkálatok zavartalan folytatására. Az őszi munkák több helyen a folyó hó elejére toldottak el. A hőrség és az éger a szántóföldeken rendkívül elszaporodott. Mindazonáltal az esőzés folytán a késői vetések felüldültek, míg a korai vetések csirázásnak indultak. — A gazdánál erősen érezhető volt a vetőmag hiánya. A miniszteriumtól a gazdasági egyesület által készpénz fizetés ellenében utalt vetőmag felette csekélynek mutatkozott s még csak megközelítőleg sem volt elég az a mennyiség, amit a gazdák ez uton kaptak.

— **Hoover újabb akciója.** Newyorkból jelentik, hogy Hoover Herbert, akinek nevét gyermeksegélyező akciói révén egész Európa ismeri, ismét gyűjtést indított 23 millió dollár előteremtése céljából. Ez az óriási összeg, amely a mi pénzünk szerint körülbelül 12 milliárd koronát tesz ki, feltétlenül szükséges ahhoz, hogy Európa ártatlan gyermekeit a tél borzalmai ellen megvédjék. Hoover a gyűjtés megindítása alkalmával levelet írt a newyorki „The Lierary Digest” szerkesztőségéhez, s abban megrázó erővel tárja Európa nyomorát az amerikai nép szeme elé, s arra kéri, hogy az ifjuság megmentését továbbfolytassa és támogatását ne vonja meg tőle.

— **Ausztria deficitje.** Bécsből jelentik, hogy dr Grimm, az új osztrák pénzügyminiszter a nemzeti tanács elé terjesztette Ausztriának az 1920/21 gazdasági évre vonatkozó költségvetését, amely 25 milliárd korona deficittel zárul. Az osztrák szövetségi állam a hatalmak garanciája mellett belső kölcsönt szándékozik a hiány pótlására felvenni, s a vagyondézsmát a legnagyobb szigorral akarja végrehajtani. Azonfölül tervbe vette a cukornak, égetett szesznek és a petróleumnak a monopolizálását is.

— **Halálozások.** Molnár Jolán Olga 3 éves, özv. Konez Istvánné Tóth Sára 82 éves, Kis Ilona 8 hónapos, Czobor János 11 hónapos, Sándor János 76 éves, Paulovics Mária 14 éves, Klein Gábor 30 éves, Gasz Jozsefné Dobó Julianna 48 éves, Székely Imre 10 éves.

— **A katonai beszerzési csoportnak** 500 új hasáb ta áll rendelkezésére a Halápon. Beszállítása részletekben fog történni. Az első szállítmány beérkezése körülbelül 10 nap múlva lesz. Azok, akik saját fuvarral hajlandók az általuk előjegyzett tüzi fát a Halápról beszállítani, az erre vonatkozó utalványokat a katonai beszerzési csoport irodájában átvethetik. **Vezetőség.**

— **Rendőri hírek.** Megfuladt **Fiaeska:** Horváth Ferenc Kút-utca 7 szám alatti lakos Ferenc nevű egy éves fiaeskája tegnap este kényeret evett. Egy darab megakadt a torkán, s attól megfuladt a kis fiú. — **Megsérült inas:** Horváth Sándor vagongyári tanonc tegnap este karbid lámpát szerelt. A lámpa felrobbant és azeán súlyosan megsebesítette. A mentők sérülésével beszállították a kórházba. — **Elfogott szélhámos.** Mint tegnapi számunkban jeleztük a rendőrség lefűlte Barát Imre állítólagos postatisztet. Kiderült, hogy Barát urasági inas, őt izben volt büntetve. A rendőrség egyébként hétfőn elfogta az ügyből kifolyólag Bakos Jenő rákospalotai tanítót is, mert Barátnál egy távirat volt Bakos aláírásával, melyben jelezte, hogy Debrecenbe jön. A rendőrség azt hitte, hogy büntetése Barátnak, azonban kiderült, hogy Bakos egy újabb áldozat lett volna, akit tengeri vásár ürügye alatt esalt a jomadar Debrecenbe. Bakost a rendőrség szabadon engedte, míg Barát ellen tovább folytatja a nyomozást.

KIS HIREK

Átlag 800 sertést hajtottak fel mostában naponta a budapesti vásárra, de volt olyan nap, hogy 1800 érkezett. Ennek dacára is csak 6 koronával ment lejjebb az élősertés ára.

A cseh nemzetgyűlésen parázs verekedés folyt a napokban. Egy volt miniszter fejbe vágott egy képviselőtársát, akinek hívei aztán kifojzták őexcellenciáját, akit ráadásul még az elnök ki is tiltott az üléstől.

Halott feleségét maga szállította gróf Tisza Kálmán a megszállt területen levő Csegödrről a geszti sírboltba, mert a vad oláhok nem adtak utlevelet a kocsisnak. A gróf maga ült fel a bakra s úgy hajtott át a demarkációs vonalon.

Jellemző, hogy a budapesti Terézvárosi Keresztyén Kaszinó, a „keresztyén kurzus dühögése” idején egy év alatt nem volt képes helyiséghez jutni, mikor a zsidó esaladok és intézetek óriási kényelemben terpeszkednek.

Letartóztatták a budapesti volt rendőrfőkapitányt: Rudnay Bélát a csehek, hazaárulás címén. Az a vád ellene, hogy élére állt annak a mozgalomnak, mely azért indult meg, hogy a Felvidéket elszakítsa Csehszlovákiától és visszaesatolja Magyarországhoz.

Másfél millió kilogramm gyapju került az Angol-magyar bank birtokába, 480 koronás áron.

Torkig vannak a szerb zsarnoksággal a fekete hegyek szabadságszerető fiai: a montenegróiak is. Követelik állami önállóságuk visszaállítását.

Move hangverseny

A debreceni helyőrség tisztikara december hó 11-én szombaton este fél 7 órai kezdettel, a Bika szálloda dísztermében a Move javára hangversenyt rendez, melynek műsora a következő:

1. Scharf K. „Operaház Phantasia”, előadja a m. kir. debreceni helyőrségi zenekar, Nöth Antal karmester vezetésével.

2. Ünnepi beszéd: tartja Holényi János m. kir. ezredes.

3. Beethoven I. trio. Adagio Cantabile. Allegro: előadják Wolff Béla százados heggedün, Haidegger Gyula százados esellón és Koch József hadnagy zongorán.

4. Mozart D dur concert Op. 121. előadja Stiaszny Nándor ny. őrnagy a m. kir. Debrecen helyőrségi zenekarának kíséretével.

5. Chopin as dur „Ballada”: előadja zongorán Koch József hadnagy.

6. C. Saint-Saens „Nagy ária” a Sámson és Delila operából, Wagner R. „Elsa álma” Lohengrin operából: énekli Havass Gáborné urasszony, a m. kir. Debrecen helyőrségi zenekar kíséretével.

Szünet után:
7. Haidegger Gyula százados költeményei, szaválja Nagy Endre hadnagy.

8. Corelli II. Leonard „Lafolia”, előadja heggedün Stiaszny Nándor ny. őrnagy, a m. kir. Debrecen helyőrségi zenekarának kíséretével.

9. Bizet „Habenera” Carmen operából, G. Puccini „Nagy ária” a Pillangó kisasszony operából, énekli Havass Gáborné urasszony a m. kir. Debrecen helyőrségi zenekar kíséretével.

10. Irredenta ének, előadják Hunyady László tüz. főhadnagy, Jurkovits Lajos főhadnagy, Szentlélek László hadnagy, Ötvös Károly alhadnagy, Lédeczy Nándor főhadnagy, zongorán kíséri Koch József hadnagy.

11. Nöth A. „helyőrségi tisztikar indulója”, előadja a m. kir. Debrecen helyőrség zenekara Nöth Antal karmester vezetésével.

Jegyek kaphatók: Antalffy és Csáthy könyvkereskedésben, továbbá a hangverseny estélyén a pénztárnál este 6 órától.

Helyárak: 6 személyes páholy 185 kor., 4 személyes páholy 125 kor., I rendű ülőhely 35 kor., II rendű ülőhely 25 kor., Erkölyülés 15 kor., Állóhely 10 kor.

— **Karácsonyi ajándékot mindenki csak a „MOVE bazár”-ban vásároljon.**

— **Bélelt bőr, krémes, triko és kötött** keztyűk, fésűk, illa.szecrek, friss gummi-áruk, harisnya- és fuszeklitartók, nadrágtartók érkeztek Vitáriusnál, Piac-utca 16.

— **„Héra”** kézimunkauzlet, fehérenműjavítóval és **Kolosné** nyakkendőterme Simonffy-utca 5 sz.

NICK WINTER a detektívfilmek királya ma d. u. 3 és 6 és fél órakor a Vigszínházban játszik.

Színház

Házasság. Kónya Gizellát a Csokonai színház tehetséges hősnőjét hétfőn vezette el-tár élé Haas Pál Adalberg huszárhadnagy.

Kardoss Géza beteg. Kardoss Géza a Csokonai színház igazgatója, mint tudvalevő, vasárnap este az Ocskay brigadéros előadása alatt rosszul lett. Állapota javulóban van ugyan, de még mindig az ágyat kell őriznie.

A színházak és mozgószínházak közleményei.

Szerdán C) bérletben Bodán, Szalma, Rácz, Nádossy, Heltay, Egyed, Csolnakkossy felléptével: *Ezüst sirló.*

Csütörtökön A) bérletben Szentpéteri remek énekes vígjátéka „Tündérlak Magyarhóban” megy a Csokonai színházban. Bodán, Szalma, Szigeti, Heltay, Székely és Utassy Ida játsszák a főszerepeket. A beteg Csolnakkossy szerepét László Gyula játssza, a darabban Kúszter Irén táncol.

Soha ilyen szenzáció nem volt még Debreczenben, mint Nick Winter, a híres filmdektív személyes fellépte, aki a Vígyszínházban szerdán délután 3 és este 6 és fél órakor játssza az „Öldöklő tü” főszerepét.

Az élet királynője dráma négy felvonásban, ma utóljára mutatja be az Uránia.

A tizedik symphonia, dráma 6 felvonásban. Abel Gance-nak, a kiváló francia rendezőnek neve az idén fogalommal vált a magyar mozikközönség előtt, a legújabb nagyszabású filmjét a Tizedik symphoniát ma utóljára mutatja be az Apolló. A párisi Comédie française színészeinek játéka mesteri. Előadások 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Monte Cristo negyedik befejező részét csütörtökön mutatja be az Uránia. Előadások 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

A Névtelen var második befejező részét csütörtökön mutatja be az Apolló 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Longyel vér. Esehtrut Natália világhírű regényét mutatja be csütörtökön az Arany Bika mozi. A film a Star filmgyár remeke a főszerepeket Bojda Juci és Petrovich Spretiszláv játsszák. Jegyelővétel csütörtök délelőtt 10—12-ig.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 6. (Nemz. St. tel. jel.) A tőzsde középpontjában ma a valutapiacz állott. A korona esésének hírére az összes valuták árfolyama jelentősen emelkedett. — Napoleon 17.10—17.90, font 19.15—19.52, leva 6.60—6.75, dollár 556—585, franc 33, márka 7.38—7.65, lira 19—19.35, Bécs 99, rubel 324—319, lei 7.81—8.05, szokol 635—639, svájc 86—87.10, korona dinár 14.60—70, lengyel márka 102.

A zürichi devizapiacra magyar koronát 132 és féllel jegyezték.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz Simon György DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Eladó ház

Nyil-utcán 6—8 szobás modera új ház 1 szoba világos pince azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy-utca 19. szám.

A felszámolásban levő Földesi Gazdasági Takarékpénztár az összes takarékpénztári berendezését, többek között jó karban levő pénzeszközöket árverésen

folyó hó 12-én, vasárnap

a többet ígérőknek eladja. Ajánlatok vagy táviratilag, vagy személyesen az intézet igazgatóságához adandók be.

Szotyori-telepen

300 négyszögöl pusztatelek körülkerítve kifizető fekvés azonnali átvételre eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Debreczeni Gazdák Bankja

alaptőke emelésére vonatkozó
HIRDETMÉNY.

Intézetünk a folyó 1920. év december hó 5-én megtartott rendkívüli közgyűlése a jelenlegi 4000 drb, egyenként 100 korona névértékű részvénynek a részvények összevonása által 2000 drb egyenként 200 kor. névértékű részvényre való átalakítását s ezzel egyidejűleg az alaptőkének 3000 drb egyenként 200 kor. névértékű névre szóló új részvény kibocsátásával 400.000 koronáról 1.000.000 koronára való felemelését határozta el.

Fenti határozat folytán a régi részvényeknek össze nem vont, vagyis még 100 kor. névértékű példányai a mai naptól kezdve mindössze félrészvényeknek tekintetnek.

Az alaptőkeemelés érintőleg a régi részvényeseknek és pedig minden két drb már 200 koronára összevont régi részvény után 3 drb új részvény erejéig 200 koronás és külön költségekre 10%, összes 210 koronás átvételi árban elővételi jog biztosítatik, mely elővételi jog azonban a régi részvények behelyezése mellett mai naptól számított 15 napon belül, vagyis legkésőbb **folyó 1920. év december hó 21-ig gyakorlandó.**

Amely régi részvény elővételi joga ezen időn belül igénybe nem vétetik, az ily részvények után járó új részvényeknek a 200 kor. kibocsátási áránál és 10% költségnél nem alacsonyabb árban elhelyezésével az igazgatóság biztatott meg.

Az új részvények az üzletév hasznáiban 1921. év január hó 1-től kezdve részeseülnek.

Az új részvényekért a névértéken felül befolyó összegek — a költségek levonása után — a tartalékalap gyarapítására fordítandók.

Az újonnan kibocsátandó részvények ellenértékének 30%-a a jegyzés alkalmával, a hátralékos összeg pedig legkésőbb 1921. febr. hó 28-áig lesz kifizetendő.

Ugy az átalakítás végetti deponálás, mint az elővételi jog gyakorlása s általában az új részvények jegyzése, az intézetnek Kossuth-utca 17. szám alatti helyiségében az üzleti órák alatt bármikor eszközölhető, mire is a t. részvényesek ezemel felhívtnak.

Kelt Debreczenben, 1920. decz. 5-én.

A Debreczeni Gazdák Bankja
rt. igazgatósága.

Uj találmány! Uj találmány!

Jó háziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal” kéziműködő gépet, mely főképp mossa a ruhát és nem szakítja, felényi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab Törv. védve. Visszont-eladónak árengedmény! Ügynökök kerestetek. Kapható Blattner József égnél Debrecen, Csapó-u. 1.

Eladó ház

Faragó-utcán 6 szobás lakás 6 ablakos utcai fronttal szép kis köves udvarral Csapó-utca elején eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19. szám.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 66.
Haját készítettől elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Forgács István

műorás
Bádagos-u.

Sestakerti szőlő

900 négyszögöl kifizető termőszőlő mádas pajta, jóvízű szivattyús kut, körül lugassal azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Rikancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Aranyat

mindenfélé ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Debreczeni Gazdák

Bankja Részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Kölszönökét folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megöröztetés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncéltrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Róváry és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Olcsó ház

mélyen leszállított árért eiköltözés miatt sürgősen elad Csapókeret, Apolló-utca 40. Azonnal beköltözhető.

IRÓPAPÍR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadóhivatalában.

Vasborok

Benzin, Glycerin, Rum, Likőrössenciak, Salétrom, só, Patkánymergek. Kaphatók Jós és Jóna drogériájában.

Eladó

3 vászon új paplanlepedő 121 széles, 168 h szsz. Rakoczy ut 11

Aranyért

fizetek grammonként 100 koronát. Krámer Arany Bika bérház 3.

MOVE

gazdasági hivatal sürgősen keres kettő darab ával is fűthető j állapotban levő nagy Meidinger kályhát Sas utca 4 Move Titkárság.

Számolópapír

11—21 cm nagyság 05—14 cm nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál

PIAC-Z-UTCZA 59

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Eladó szőlő

Vágóhid mellett Ungvári kertben 1600 négyszögöl szőlő, gyümölcsös és veteményes, 1 szoba, konyha, veranda, pince, két kúttal körüli lugassal azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

KELETI J.

BU. PEST. V. ker. Koronaherc.-u. 17. Alapított: 1878.

Gyárt a legtekélyesebb kivitelben: műlábakat, műkezeket, sérvkötőket, háskötőket, gummigörcsérharisnyákat stb. Dus va a sztek az összes betegápolási cikkekben, vatódi angol, francia és amerikai gummiarukban, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben E adás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett. Szétküldés naponta.

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLL ÉS KÖSA

Női és férfi kalap megren delések és javítások gyorsan és pontosan készítenek

PIAC-U. 63 SZ.

Mindennemű ruhafestés, vegytisztítás, alkalmi ruhák, férfiföltönyök, gyászruhák festése 24 óra alatt készen. Gallérok, kézeiók, férfifingek és fehér neműek tisztítása

Egyház-tér 5 szám alatt.